

**Власт и неподвластни страсти:
проституцията в османското общество (XVIII век)**
Орлин Събев

Литература

Б а к ъ р д ж и е в а, Теодора 2004: За мъжете и жените в Русе – интимно (18–19 в.). – *Известия на Регионален исторически музей Русе*, № 8, 369–385 [Bakardzhieva, Teodora 2004: Za mazhete i zhenite v Ruse – intimno (18–19 v.). – *Izvestiya na Regionalen istoricheski muzey Ruse*, No. 8, 369–385].

Г е р л а х, Стефан 1976: *Дневник на едно пътуване до Османската порта в Цариград*. Подбор, превод, увод и коментар Мария Киселинчева. София: Издателство на ОФ [Gerlah, Stefan 1976: *Dnevnik na edno patuvane do Osmanskata porta v Tsarigrad*. Podbor, prevod, uvod, komentar Maria Kiselincheva. Sofia: Izdatelstvo na OF].

Е в с т а т и е в, Симеон 2011: Ислям и социален контекст: ортодоксия, благочестие и разврат в Дамаск и Арабия през XVIII в. – В: *Християнство, ислям и източни религии: нормативен текст и социокултурен контекст*. Съст. Симеон Евстатиев. София: Изток–Запад, 105–138 [Evstatiev, Simeon 2011: Islyam i sotsialen kontekst: ortodoksia, blagochestie i razvrat v Damask i Arabia prez XVIII v. – In: *Hristiyanstvo, islyam i iztochni religii: normativen tekst i sotsiokulturen kontekst*. Sast.-red. Simeon Evstatiev. Sofia: Iztok–Zapad, 105–138].

П а в л о в и ч, Павел 2011: Проблемът за наказанието на прелюбодейците и йерархията на каноничните текстове в исляма. – В: *Християнство, ислям и източни религии: нормативен текст и социокултурен контекст*. Съст. Симеон Евстатиев. София: Изток–Запад, 81–94 [Pavlovich, Pavel 2011: Problemat za nakazaniето na prelyubodeysite i yerarhiyata na kanonichnite tekstove v islyama. – In: *Hristiyanstvo, islyam i iztochni religii: normativen tekst i sotsiokulturen kontekst*. Sast.-red. Simeon Evstatiev. Sofia: Iztok–Zapad, 81–94].

С ъ б е в, Орлин 2011: Езикът на плътта: естетика на тялото и сексуалност в османското общество (XV–XIX век). – *Историческо бъдеще*, № 1–2, 192–243 [Sabev, Orlin 2011: Ezikat na platta: estetika na tyaloto i seksualnost v osmanskoto obshtestvo (XV–XIX vek). – *Istoricheskoto badeshte*, No. 1–2, 192–243].

Т о д о р о в а, Олга 2001: Проституцията в българските земи през ранните векове на османското владичество. – В: *Граници на гражданството: европейските жени между традицията и модерността*. Съст. Красимира Даскалова, Райна Гаврилова. София: ЛИК, 63–78 [Todorova, Olga 2001: Prostitutsiyata v bulgarskite zemi prez rannite vekove na osmanskoto vladichestvo.

– In: *Granitsi na grazhdanstvoto: evropeyskite zheni mezhduraditsiyata i modernostta*. Sast. Krasimira Daskalova, Rayna Gavrilova. Sofia: LIK, 63–78].

ТИИПБЗ 1961: *Турски извори за историята на правото в българските земи*. Т. 1. София: БАН [ТИРВЗ 1961: *Turški izvori za istoriyata na pravoto v bulgarskite zemi*. Vol. 1. Sofia: BAN].

Ш у ш а р о в а, Мария 2006: Евлия Челеби за жените в „мъжкия свят“ на аяните (Централните балкански провинции на Османската Империя). – *Анамнеза*, I, № 3, 1–8 [Shusharova, Maria 2006: Evliya Chelebi za zhenite v „mazhkia“ svyat“ na ayanite (Tsentralnite balkanski provintsii na Osmanskata imperia). – *Anamneza*, I, No. 3, 1–8].

А r t a n, Tülay 2011: Forms and Forums of Expression: Istanbul and Beyond, 1600–1800. – In: *The Ottoman World*. Ed. Christine Woodhead. London: Routledge, 378–405.

А r a n, Tülay, İrvin Cemil S c h i c k 2013: Ottomanizing Pornotopia: Changing Visual Codes in Eighteenth-century Ottoman Erotic Miniatures. – In: *Eros and Sexuality in Islamic Art*. Eds. Francesca Leoni, Mika Natif. Farnham: Ashgate Publishing, 157–207.

В а р д а к ч ı, Murat 2005: *Osmanlı'da Seks*. İstanbul: İnkılâp.

В и р и н ц и, İhsan 1967: Ahlâk Zabıtasının Tarihçesi. – *Hayat Tarih Mecmuası*, 11, 51–53.

В о у а r, Ebru 2009: Profitable Prostitution: State Use of Immoral Earnings for Social Benefit in the Late Ottoman Empire. – *Bulgarian Historical Review*, No. 1–2, 143–157.

В о з к у r t, Nebi 1996: Fuhuş. – In: *TDV İslâm Ansiklopedisi*. Vol. 13. İstanbul: TDV, 211–214.

Ç a k ı c ı, Aytu 2010: Immoral Earnings: Portraying Prostitutes in Ottoman Turkey. – In: *Illuminating the Dark Side: Evil, Women and the Feminine*. Eds. Andrea Ruthven & Gabriela Mádlo. Oxford: Inter-Disciplinary Press, 275–282.

Ç a v u ş o ğ l u, Semiramis 2001: Kadızâdeliler. – In: *TDV İslâm Ansiklopedisi*. Vol. 24. İstanbul: TDV, 100–102.

Д е в е л и, Hayati 2001: *XVIII. Yüzyıl İstanbul Hayatına Dair Risâle-i Garîbe*. İstanbul: Kitabevi.

Д ö ş k a y a, Füsun Çoban, Ahmet A k s ı n 2015: Prostitutes in Ottoman Archival Sources. – In: *International Conference on Knowledge & Politics in Gender & Women's Studies, October 9–11, 2015, ODTÜ, Proceedings*. Ankara: Gender and Women's Studies; Graduate School of Social Sciences, Middle East Technical University, 455–465.

Е n d e r u n l u, Fazıl 2006: *Zenânnâme. Kadınlar Kitabı. The Book on Women*. Ed. Filiz Bingölçe. Ankara: AltÜst Yayınları.

Е r d o ğ a n, Sema Nilgün 1996: *Sexual Life in Ottoman Society*. İstanbul: Dönence Basım ve Yayın Hizmetleri.

Е r g i n, Osman Nuri 1995: *Mecelle-i Umûr-i Belediye*. Vol. 2. İstanbul: İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür İşleri Daire Başkanlığı Yayınları.

G e z e r, Onur 2014: Çizginin Dışındakiler: Osmanlı İstanbul'unun Aykırı Bekârları ve Bekâr Girer "Melek Girmez" Odaları. – In: *Osmanlı İstanbulu II. II. Uluslararası Osmanlı İstanbulu Sempozyumu Bildirileri, 27-29 Mayıs 2014, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi*. Eds. Feridun M. Emecen, Ali Akyıldız, Emrah Safa Gürkan. İstanbul: İstanbul Büyükşehir Belediyesi, 523–552.

G i b b, Hamilton Alexander Rosskeen 1993: Murādī. – In: *The Encyclopaedia of Islam*. Vol. 7. Leiden-New York: E. J. Brill, 602–603.

G ü n e ş - Y a ğ c ı, Zübeyde 2005: Osmanlı Taşrasında Kadınlara Yönelik Cinsel Suçlarda Adalet Arama Geleneği. – *Kadın/Woman 2000*, 6, No. 2, 51–81.

H a m a d e h, Shirine 2012–2013: Mean Streets: Space and Moral Order in Early Modern Istanbul. – *Turcica*, 44, 249–277.

I m b e r, Colin 1981: Zinā in Ottoman Law. – In: *Contributions à l'histoire économique et sociale de l'Empire ottoman*. Collection Turcica, No. 3, 59–92.

K a h r a m a n, Seyit Ali 2010: *Günümüz Türkçesiyle Evliya Çelebi Seyahatnamesi*. Vol. 5/1. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

K a h r a m a n, Seyit Ali, Yücel Dağlı 2003: *Günümüz Türkçesiyle Evliya Çelebi Seyahatnamesi*. Vol. 1/1, 2. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

K a h r a m a n, Seyit Ali, Yücel Dağlı 2006: *Günümüz Türkçesiyle Evliya Çelebi Seyahatnamesi*. Vol. 3/2. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

K a r a c a, Ali 2010: XIX. Yüzyılda Osmanlı Devletinde Fahişe Hatunlara Uygulanan Cezalar: Hapis ve Sürgün. – In: *Hapishane Kitabı*. Ed. Emine Gürsoy-Naskali, Hilal Oytun Altun. İstanbul: Kitabevi, 152–162.

K e r m e l i, Eugenia 2002: Sin and the Sinner: *Folles Femmes* in Ottoman Crete. – *Eurasian Studies*, 1, No. 1, 85–96.

K ı r l ı, Engin 2010: Tanzimat Sonrası Fuhuş Hadisesine Yaklaşımında Yaşanan Değişim. – *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, No. 2/12, 39–51.

K o ç u, Reşad Ekrem 1970: Eski İstanbul'da Ahlâk Zabıtası. – *Hayat Tarih Mecmuası*, No. 5, 13–18.

K ö s e, Osman 2007: XVIII. Yüzyıl Sonraları Rus ve Avusturya Savaşları Esnasında Osmanlı Devletinde Bir Uygulama: İstanbul'da İçki ve Fuhuş Yasağı. – *Turkish Studies*, 2, No. 1, 104–123.

M e n e k ş e, Ömer 2003: Osmanlı'da Zina Cezası Olarak Recm. – *Marife*, 3, No. 2, 7–18.

P e i r c e, Leslie P. 1997: Seniority, Sexuality, and Social Order: the Vocabulary of Gender in Early Modern Ottoman Society. – In: *Women in the Ottoman Empire. Middle Eastern Women in the Early Modern Era*. Ed. Madeline C. Zilfi. Leiden–New York–Köln: Brill, 169–196.

P e i r c e, Leslie 2003: *Morality Tales. Law and Gender in the Ottoman Court of Aintab*. Berkley-Los Angelis: University of California Press.

P e i r c e, Leslie 2009: Writing Histories of Sexuality in the Middle East. – *American Historical Review*, No. 114/5, 1325–1339.

R a f e q, Abdul-Karim 1990: Public Morality in 18th Century Ottoman Damascus. – *Revue du Monde Musulman et de la Méditerranée*, 55–56, No. 1–2, 180–196.

S a r i y a n n i s, Marinos 2008: Prostitution in Ottoman Istanbul, Late Sixteenth – Early Eighteenth Century. – *Turcica*, 40, 37–65.

S e v e n g i l, Refik Ahmet 1990: *İstanbul Nasıl Eğleniyordu (1453'ten 1927'ye kadar)*. İstanbul: İletişim.

S h a t z m i l l e r, Maya 1988: Aspects of Women's Participation in the Economic Life of Later Medieval Islam. – *Arabica*, 35, No. 1, 36–58.

W y e r s, Mark David 2012: *“Wicked” Istanbul: The Regulation of Prostitution in the Early Turkish Republic*. İstanbul: Libra Kitapçılık ve Yayıncılık.

Y a k u t, Esra 2011: Tanzimat Dönemi'nden Önce Osmanlı Hukuku'nda Evlilik Dışı İlişkilere Verilen Cezalar. – *Kebikeç*, 31, 261–274.

Y a k u t, Kemal, Aydın Yetkin 2011: II. Meşrutiyet Döneminde Toplumsal Ahlâk Bunalımı: Fuhuş Meselesi. – *Kebikeç*, No. 31, 275–307.

Z a r i n e b a f, Fariba 2010: *Crime and Punishment in Istanbul, 1700-1800*. Berkeley-Los Angeles-London: University of California Press.

Z e ' e v i, Droor 2008: *Müslüman Osmanlı Toplumunda Arzu ve Aşk 1500-1900*. Çev. Fethi Aytuna. İstanbul: Kitapyayınevi.

Орлин Събев
Институт за балканистика
с Център по тракология – БАН
ул. „Московска“, 45
1000 София, БЪЛГАРИЯ
orlin_vtu@yahoo.com